

Αρ. Φακ.: Α/Π 68/2017

ΑΠΟΦΑΣΗ (Διοικητική Κύρωση)

Ύστερα από αυτεπάγγελτη έρευνα με αφορμή δημοσιεύματα στον τύπο αναφορικά με διαρροή προσωπικών δεδομένων από τη CYTA (την Αστυνομία Κύπρου και τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων)

Με βάση τις διατάξεις του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου του 2001, Ν.138(Ι)/2001, (εφεξής «ο Νόμος»)

1. Με την Απόφασή μου ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 2017, η οποία παραδόθηκε με το χέρι αυθημερόν στην καθ'ής (CYTA), είχα καταλήξει ότι:

«7. Έχω καταλήξει, τηρουμένης και της παραδοχής της καθ'ής, ως οι παρ. 6.1 και 6.2 της παρούσας Απόφασης ότι η καθ'ής ευθύνεται για την παράβαση των διατάξεων του άρθρου 10(1),(2) και (3) του Νόμου μέσω των πράξεων και παραλείψεών της για μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση σε προσωπικά δεδομένα από την υπάλληλό της και περαιτέρω επεξεργασία, περιστατικό που ενδεχομένως να μπορούσε να αποφευχθεί εάν η καθ'ής αφαιρούσε τα δικαιώματα πρόσβασης της υπαλλήλου με την αλλαγή των καθηκόντων της.».

2. Ενόψει της ανωτέρω κατάληξής μου κάλεσα την καθ'ής όπως, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 43 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου, Ν,158(Ι)/1999, ασκώντας το δικαίωμα της προηγούμενης ακρόασης, **υποβάλει**, εντός **δέκα ημερών** από την ημερομηνία της παραλαβής της υπό αναφορά Απόφασης, τις θέσεις της καθώς και τους λόγους για τους οποίους πιστεύει ότι δεν θα πρέπει να της επιβληθεί οποιαδήποτε από τις προβλεπόμενες στις διατάξεις του άρθρου 25 Διοικητικές κυρώσεις και *ή* να με ενημερώσει γραπτώς σχετικά με τους λόγους και τις περιστάσεις που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη στο πλαίσιο και για τους σκοπούς επιβολής μίας εκ των διοικητικών κυρώσεων οι οποίες διαλαμβάνονται στο άρθρο 25(1) του Νόμου –

«(β) χρηματική ποινή μέχρι τριάντα χιλιάδες ευρώ (€30,000),

(γ) προσωρινή ανάκληση άδειας,

(δ) οριστική ανάκληση άδειας,

(ε) καταστροφή αρχείου ή διακοπή επεξεργασίας και καταστροφή των σχετικών δεδομένων.».

3. Η καθ'ής με την επιστολή της ημερ. 27 Οκτωβρίου 2017, άσκησε εμπρόθεσμα το δικαίωμά της να ακουστεί αναφορικά με όλους τους λόγους και /ή τους μετριαστικούς και ελαφρυντικούς παράγοντες που υπό τις περιστάσεις θα έπρεπε να ληφθούν υπόψη κατά την επιμέτρηση της ποινής και /ή επιβολή διοικητικής κύρωσης εκ των διαλαμβανομένων στις διατάξεις του άρθρου 25(1) (β) - (δ) του Νόμου.
4. Με την επιστολή μου μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ημερ. 31/10/2017, διευκρίνισα στην καθ'ής ότι τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 43 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου, Ν,158(Ι)/1999, και της παρ. 8 της Απόφασης μου ημερ. 20/10/2017 σχετικά με την παράβαση των διατάξεων του Νόμου είχε ασκήσει εμπρόθεσμα το δικαίωμα της προηγούμενης ακρόασης και ότι είχε ακουστεί σχετικά με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων, με την επιστολή της ημερ. 27/10/2017. Οπότε την ενημέρωσα ότι επιφυλάσσεται η Απόφασή μου (Β' Μέρος), η οποία θα αφορούσε στην επιβολή μίας εκ των διοικητικών κυρώσεων του εδ. 1 του άρθρου 25 στοιχεία (β) – (ε) του Νόμου.
5. **Συμπληρωματικά** και εκπρόθεσμα, η καθ'ής απέστειλε κατά την 1^η Νοεμβρίου 2017 μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου επιστολή με την οποία προέβαλλε **νέο ισχυρισμό** που αφορούσε και /ή σχετιζόταν με την «παράβαση των διατάξεων του Νόμου», για την οποία είχε ήδη προηγηθεί η Απόφασή μου ημερ. 20 Οκτωβρίου 2017, ύστερα και αφού ακούστηκε η καθ'ής με την επιστολή της ημερ. 1^η Σεπτεμβρίου 2017.

Σχόλιο: Παρά το εκπρόθεσμο της υποβολής του νέου ισχυρισμού της καθ'ής με τον οποίο με ενημέρωσε, επιλέγοντας αποσπασματικά **μέρος** παραδείγματος από τη Γνώμη 1/2010 της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29, το οποίο αφού ερμήνευσε επιλεκτικά, κατέληξε ότι **η υπάλληλος της καθ'ής ως νέος υπεύθυνος επεξεργασίας είναι αποκλειστικά** υπεύθυνος για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων που διενεργεί χωρίς εξουσιοδότηση.

Ο ισχυρισμός αυτός σχετικά με την **αποκλειστική ευθύνη** της υπαλλήλου ως **νέου υπεύθυνου επεξεργασίας** εκτός του ότι είναι αντιφατικός σε σχέση με τους προηγούμενους ισχυρισμούς της κατά τους οποίους ουδέποτε αμφισβήτησε την ιδιότητα της καθ'ής ως υπεύθυνου επεξεργασίας, **δεν ευσταθεί**. Η ευθύνη της καθ'ής ως υπεύθυνου επεξεργασίας είναι αναντίλεκτη και αδιαμφισβήτητη, ανεξάρτητα από τυχούσα ευθύνη της υπαλλήλου.

Ολοκληρωμένο το παράδειγμα της ανωτέρω Γνώμης αναφέρει τα ακόλουθα:

*«Παράδειγμα αριθ. 26: Μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση από υπάλληλο
Υπάλληλος εταιρείας λαμβάνει γνώση, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στα οποία δεν είναι εξουσιοδοτημένος να έχει πρόσβαση. Στην περίπτωση αυτή, ο συγκεκριμένος υπάλληλος πρέπει να θεωρείται «τρίτος» σε σχέση με τον εργοδότη του, με όλες τις επακόλουθες συνέπειες και ευθύνες όσον αφορά τη νομιμότητα της γνωστοποίησης και της επεξεργασίας των δεδομένων.»*

- 6.1 Η καθ'ής, με την επιστολή της ημερ. 27 Οκτωβρίου 2017, σύμφωνα με την παρ. 3 της παρούσας Απόφασης εκτός από το ζητούμενο που ήταν η υποβολή των λόγων και όλων των μετριαστικών παραγόντων που αφορούσαν στην υπεράσπισή της στο πλαίσιο της επιβολής της διοικητικής κύρωσης, υπέβαλε σχετικούς συμπληρωματικούς ισχυρισμούς οι οποίοι ως αντιφατικοί σε σχέση με τους προηγούμενους στην επιστολή της ημερ. 1^η Σεπτεμβρίου 2017, απορρίπτονται.

Τέτοιοι ισχυρισμοί π.χ παρ. 1(β) στην επιστολή της ημερ. 27/10/2017 όχι μόνο δεν παρέχουν προστιθέμενη αξία στην μαρτυρία της καθ'ής και την εν γένει υπεράσπισή της αλλά ενδεχομένως να πλήττουν κατά τον τρόπο αυτό το κύρος και την αξιοπιστία της καθ'ής γενικότερα.

6.2 Αναφορικά με την επισήμανση της καθ'ής στην επιστολή της ημερ. 27/10/2017 ότι οι διοικητικές ποινές (άρθρο 25 του Νόμου) επιβάλλονται κατόπιν ακρόασης του υπεύθυνου επεξεργασίας επιθυμώ να αναφέρω ότι τηρουμένων των προνοιών του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου, Ν,158(Ι)/1999, άρθρο 43(4) το δικαίωμα ακρόασης ασκείται και γραπτώς –

Παρατίθενται αυτούσιες οι σχετικές διατάξεις:

«43 (4) Η ακρόαση του ενδιαφερομένου δεν είναι απαραίτητο να γίνεται προφορικά. Είναι αρκετό, αν ζητηθεί από αυτόν, να εκθέσει γραπτώς τις απόψεις του, εκτός αν ο νόμος ορίζει το αντίθετο.».

7. Παράγοντες που συνεκτιμήθηκαν κατά την επιβολή της διοικητικής κύρωσης:

Ελαφρυντικοί παράγοντες:

7.1 Η παραδοχή της καθ'ής για τη μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση σε προσωπικά δεδομένα της υπαλλήλου της με μειωμένη βαρύτητα δεδομένης της μετέπειτα υποβολής αντιφατικών ισχυρισμών.

7.2 Εντοπισμός του περιστατικού παραβίασης από την μονάδα Ασφάλειας Πληροφοριών της καθ'ής κατά τον έλεγχο των προσβάσεων των μελών του προσωπικού της.

7.3 Λήψη άμεσων μέτρων για την απομάκρυνση της υπαλλήλου από τα καθήκοντα και τα κτήρια της καθ'ής.

7.4 Εφαρμογή Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας Πληροφοριών στη βάση του διεθνούς προτύπου ISO 27001.

Παράγοντες οι οποίοι δεν επιμετρήθηκαν ως ελαφρυντικοί:

7.5 Υποβολή παραπόνου στην καθ'ής μόνο από ένα συνδρομητή από τους επηρεαζόμενους 207 συνδρομητές της. (Το στοιχείο αυτό είναι άσχετο με την επιβολή διοικητικής κύρωσης συνεπεία της παράβασης των διατάξεων του Νόμου από την καθ'ής).

7.6 Επηρεαζόμενα πρόσωπα αρκετά από τα οποία είναι νομικά πρόσωπα. (Το στοιχείο αυτό στην απουσία συγκεκριμένων αριθμητικών αποδεικτικών στοιχείων που να στοιχειοθετούν τον παράγοντα αυτό δεν επιμετρείται ως ελαφρυντικός παράγοντας).

Επιβαρυντικοί παράγοντες:

7.7 Η χωρίς εξουσιοδότηση πρόσβαση της υπαλλήλου και η περαιτέρω επεξεργασία (μέσω της κοινοποίησής τους σε τρίτο μη εξουσιοδοτημένο πρόσωπο) **αφορούσε όχι μόνο στο ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση των συνδρομητών** όπως αρχικά ανέφερε η καθ'ής με την επιστολή της ημερ. 1^η Σεπτεμβρίου αλλά **περαιτέρω** και στον Α.Δ.Τ και κύκλωμα, όπως ανέφερε με την επιστολή της ημερ. 27 Οκτωβρίου 2017.

Να σημειωθεί ότι οι ανωτέρω ισχυρισμοί της καθ'ής δεν ήταν απόλυτα συμβατοί με την ενημέρωση που έλαβα από την Αστυνομία σύμφωνα με την οποία η πρόσβαση της

υπαλλήλου αφορούσε στο ονοματεπώνυμο, τον ΑΔΤ, τη διεύθυνση, αρ. τηλεφώνου και το οφειλόμενο ποσό λογαριασμού.

7.8 Ο αριθμός των επηρεαζόμενων συνδρομητών σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της καθ'ής ανέρχεται στα **207** πρόσωπα, στοιχεία στα οποία η υπάλληλός της όχι μόνο είχε μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση αλλά και προέβη σε μεταγενέστερη επεξεργασία μέσω της κοινοποίησής τους σε τρίτο μη εξουσιοδοτημένο πρόσωπο.

7.9 Τα δημοσιεύματα του 2010 στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο με τα οποία μεταφέρθηκαν οι δηλώσεις του κ. Κατσουνωτού (τότε εκπρόσωπου τύπου της Αστυνομίας) τα οποία ανέφεραν **απολύτως πανομοιότυπο**, με την παρούσα υπόθεση, περιστατικό διαρροής προσωπικών δεδομένων από υπάλληλο της καθ'ής σε τρίτο πρόσωπο (ντετέκτιβ), δεν θεωρούνται προηγούμενο και επιβαρυντικό παράγοντα, για την καθ'ής συναποτελούν όμως, λόγω της συνάφειας και της σχετικότητάς τους με την παρούσα υπόθεση, ενδείξεις, οι οποίες θα έπρεπε να είχαν προειδοποιήσει την καθ'ής για την ενίσχυση κυρίως των οργανωτικών μέτρων ασφάλειας, τα οποία αφορούν μεταξύ άλλων στην επιλογή του κατάλληλου προσωπικού και την αναθεώρηση των δικαιωμάτων πρόσβασης των υπαλλήλων κατά τακτά χρονικά διαστήματα.

7.10 Η προσπάθεια της καθ'ής σε κάθε γραπτή επικοινωνία με το Γραφείο μου να μεταβάλει τα γεγονότα και τις πληροφορίες με την υποβολή ασαφών και αντιφατικών ισχυρισμών.

8. Κατάληξη- Διατακτικό

Σύμφωνα με την κατάληξη στην Απόφαση μου ημερ. 20/10/2017 σχετικά με τη διαπίστωση της παράβασης των διατάξεων του άρθρου 10(1)(2) και (3) του Νόμου από την καθ'ής και αφού έλαβα υπόψη μου και συνεκτίμησα όλες τις περιστάσεις και τους παράγοντες που η καθ'ής έθεσε ενώπιόν μου στο πλαίσιο της λήψης Απόφασης σχετικά με την επιβολή διοικητικής κύρωσης,

Κρίνω ότι υπό τις περιστάσεις δικαιολογείται η επιβολή της προβλεπόμενης στο άρθρο 25(1)(β) του Νόμου διοικητικής κύρωσης της χρηματικής ποινής ήτοι του χρηματικού προστίμου ύψους €10,000 (δέκα χιλιάδων ευρώ).

Ειρήνη Λοϊζίδου Νικολαΐδου
Επίτροπος Προστασίας
Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, 10 Νοεμβρίου 2017